

for en stor Del, bevirker jo dog ikke og kan ikke bevirke, at disse Tiender bør kunne skilles fra selve Kirken. Den Lov, vi nu have, Loven af 8de Maj 1894, gør det muligt at skille Kirketienderne fra Kirkerne, og det betragter jeg som Lovens Fejl. Hvis jeg havde været til Stede ved Lovens Vedtagelse i 1894, havde jeg som sagt ganske sikkert af den Grund stemt imod den. Men skønt den udsætter Kirkerne for at blive Tiggere, udsætter den dem dog i alt Fald ikke for at lægges øde. Det er derimod dette Forslags Fejl, at det udsætter Kirkerne herfor, thi naar nu en Kommission fastsætter, hvad der er en nødvendig Kapital for at vedligeholde Kirkerne, er der intet Menneske, der kan afgøre, om den er tilstrækkelig om 100 Aar. Jeg beder ærede Medlemmer om blot at tænke sig, at vi for 100 Aar siden havde faaet en saadan Aflysningslov paa dette Grundlag, og at der den Gang var blevet fastsat en bestemt Kapital for Kirkernes Vedligeholdelse, tror man saa, at den Kapital havde slaaet til nu? Sikkert ikke. Se derfor mener jeg, at Kirketienden ikke bør afløses paa den Maade, her er foreslaaet, men at man maa gaa en anden Vej, hvorved Kirketienden ikke skilles fra Kirkebygningen. Hermed skal jeg slutte, idet jeg anbefaler ærede Meningsfæller, fordi jeg i enhver Henseende finder det fornuftigst og rettest, at stemme for Forslagets Vedtagelse nu, hvilket jo kun betyder, at Forslaget gaar over til Landstinget.

R. Hansen: Inden dette Forslag forlader dette Ting, vil jeg tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger. Det forekommer mig, at Forslagsstillerne i det hele have Grund til at være tilfredse med den Modtagelse, Forslaget har faaet her i dette Ting. Forslaget har jo ingen større Modstand fundet hos noget af de politiske Partier, der findes i denne Sal. Ganske vist er der fra et enkelt Partis, de Herrer Socialdemokraters Side, blevet gjort et Forsøg paa at umuliggøre Forslaget, men dette Forsøg fik ingen Virkning, det døde saa at sige i Fødselen. Fra et andet Partis Side, nemlig det moderate Partis, er der kommet nogle Indvendinger, men kun ganske smaa, og Resultatet er blevet, at det vil stemme for Forslaget; ja, det ærede Medlem for Stubbekøbing (N. J. Larsen), har jo egentlig givet Forslaget sin udelte Tilslutning. Endelig er der her et tredje Parti, nemlig Højrepartiet, og jeg tror, at vi ogsaa maa regne med dette. Dette Partis Stilling til

Spørgsmaalet her er ikke uden Betydning. Nu have vi hørt det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Wagner) udtale sig imod Forslaget, og han har erklæret at ville stemme mod det, men saa have vi hørt to af dette Partis mest fremragende Medlemmer, nemlig de ærede Medlemmer for Hillerød (Dinesen) og for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) fuldt ud give Forslaget deres Tilslutning, fuldt ud anerkende det Princip, der ligger til Grund for det, anerkende, at det er rigtigt, at dette Spørgsmaal løses paa en for Tiendejerne tilfredsstillende Maade, idet den nuværende Tiendeaflysningslov ikke kan løse Spørgsmaalet, og endvidere, at det er rigtigt, at Statskassen yder et klækkeligt Bidrag til Tiendens Aflysning. Saa vidt jeg har forstaaet det ærede Medlem for Odense, indrømmede han ogsaa, at det er rigtigt, at man i denne Sag gaar til en Aflysning ved Tvang. Man vil altsaa heraf se, at den Modstand, dette Forslag har mødt her fra den høje Regerings Side, egentlig er slaaet ned af Medlemmer af det Parti, som den høje Regering selv støtter sig til. Resultatet af denne Sags Behandling her bliver altsaa det, at den eneste reelle Modstand, Forslaget har mødt her i Tinget, er kommen fra den høje Regering. Nu ved jeg godt, at Regeringen er en Faktor, vi maa regne med. Jeg undervurderer ikke dens Modstand, men vil dog have Lov til foreløbig at nære det Haab, at det er muligt, at den høje Regering kan komme til at se paa dette Spørgsmaal paa en anden Maade og med andre Øjne end hidtil. De Grunde, som fra den høje Regerings Side ere anførte mod Forslaget, forekommer mig ikke at være af stor Betydning. Den ærede Finansminister fremkom med en Udtalelse ved første Behandling, som jeg skal tillade mig at oplæse. Han udtalte sig saaledes: „Hvis man af Statskassen vil bidrage noget væsentligt til Tiendeaflysningen, er det en ren og skær Gave til Tiendeyderne og ikke andet, og jeg kan for mit Vedkommende ikke se nogen som helst Grund til, at Staten skulde yde en saadan Gave.“ Den ærede Finansminister gaar altsaa ud fra, at naar Staten yder Hjælp eller Lettelse for Tiendeaflysningen, saa er det en Gave til Tiendeyderne, og han mener, at det er højst urigtigt at give en saadan Gave, men der vil jeg minde om, at den samme Minister har flere Gange her i Rigsdagen forelagt et Lovforslag, der netop gaar ud paa, at en Del af de direkte Hartkornsskatter ikke mere skulle opkræves af Staten, men